

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ

**ОСОБИСТІСТЬ ТА СУСПІЛЬСТВО
В ЦИФРОВУ ЕРУ:
ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВИМІР**

МАТЕРІАЛИ IV МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

21 червня 2024 року

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»**

**Факультет психології, політології та соціології
Кафедра психології**

*IV МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ*

**«ОСОБИСТІСТЬ ТА СУСПІЛЬСТВО В
ЦИФРОВУ ЕРУ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВИМІР»**

21 червня 2024 року

Одеса – 2024

УДК 159.923.2(063)

Редакційна колегія:

Відповідальний редактор – **Аракелян М.Р.**, доктор юридичних наук, професор, проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», заслужений юрист України.

Члени редколегії:

Цільмак О.М. – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Ульянов В.О. – доктор медичних наук, професор, професор кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Татьянчиков А.О. – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Лісовенко А.Ф. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Ташматов В.А. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія».

Матеріали представлені в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за їх зміст.

Особистість та суспільство в цифрову еру: психологічний вимір : матеріали IV міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 21 червня 2024 року) / за заг. ред. проф. Аракеляна М.Р. Одеса : Національний університет «Одеська юридична академія», 2024. 217 с.

УДК 159.923.2(063)

<i>Карасені О.В.</i> ФОРМУВАННЯ СТІЙКОСТІ ДО СТРЕСУ ТА ПІДТРИМКА ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ПІД ЧАС ВІЙНИ.	81
<i>Качур В.О.</i> ЧАС ЯК ПСИХОЛОГІЧНИЙ РЕСУРС ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.	84
<i>Корнута Л.М.</i> ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ ПУБЛІЧНОГО СЛУЖБОВЦЯ.	89
<i>Король О.О.</i> ЕТАПИ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБИСТОСТІ В ПСИХОЛОГІЇ.	92
<i>Лелюк А.С.</i> ОСОБЛИВОСТІ САМОАКТУАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ ЮНАЦЬКОГО ВІКУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ.	100
<i>Лісовенко А.Ф., Карасені О.В.</i> ІДЕНТИЧНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ У КІБЕРПРОСТОРІ.	104
<i>Лісовенко А.Ф., Татъянчиков А.О., Короход Я.Д.</i> ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОВЕДІНКИ ОСОБИСТОСТІ В КІБЕРПРОСТОРІ.	109
<i>Лохматова Д.О.</i> ОСОБИСТІСТЬ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ ТА КРИТИЧНИХ СИТУАЦІЯХ.	114
<i>Маковецька М.О.</i> ОСОБИСТІСТЬ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ: СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ДОСЛІДЖЕННЯ	118
<i>Мамосуєва О.В.</i> ГЕНДЕРНІ ВІДМІННОСТІ РОЛЬОВИХ ОЧІВАНЬ ПАРТНЕРІВ МІЖОСОБИСТІСНОЇ ВЗАЄМОДІЇ.	122
<i>Марківська О.С.</i> ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ОБРАЗУ «Я» ЖІНОК В ЗАКОРДОННИХ ТА ВІТЧИЗНЯНИХ ПСИХОЛОГІЧНИХ ТЕОРІЯХ.	126
<i>Мілорадова Н.Е.</i> ПОСТТРАВМАТИЧНЕ ЗРОСТАННЯ – ПОШУК СЕНСУ ЖИТТЯ (ТЕХНІКА ІКІГАЙ).	131
<i>Наточій М.Е.</i> ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.	135
<i>Онішкевич А.Д.</i> ТЕХНІКИ ВИРАЖЕННЯ ТА ПРОЖИВАННЯ ЕМОЦІЙ І ПОЧУТТІВ.	140
<i>Папінян В.В.</i> ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ ПОЧУТТЯ ПРОВИНИ.	147
<i>Піневич І.Д.</i> ВПЛИВ СОЦМЕРЕЖ ТА ІНТЕРНЕТУ НА САМООЦІНКУ ОСОБИСТОСТІ.	150
<i>Рєпнова Т.П., Кирилов В.В.</i> ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ПОЧУТТЯ ПРОВИНИ У НІМЦІВ ТА УКРАЇНЦІВ.	154
<i>Рєпнова Т.П., Мучичка А.В.</i> ПРОФЕСІЙНО ВАЖЛИВІ УМІННЯ, ЯКІ ДЕТЕРМІНУЮТЬ ПРОФЕСІЙНУ УСПІШНІСТЬ ПСИХОЛОГА.	158
<i>Роспорня Д.С.</i> ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ ДО КІБЕРСЕРЕДОВИЩА.	161
<i>Самара О.Є.</i> ПРОБЛЕМНЕ ПОЛЕ ЕКЗИСТЕНЦІЙНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЛОГОТЕРАПІЇ.	166
<i>Сорочинський О.В.</i> ПСИХОЛОГІЯ ПОДРУЖНЬОЇ ЗРАДИ.	170
<i>Степанюк Я.В., Федонюк С.В., Поручинський А.І., Ульянов В.О.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОГО СТАНУ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ	173
<i>Сухота І.В.</i> ЗВ'ЯЗОК ГЛОБАЛЬНОЇ МІГРАЦІЇ ТА СОЦІАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ У СУСПІЛЬСТВІ.	178

Рєпнова Тетяна Петрівна

*кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології,
Національний університет «Одеська юридична академія»,*

Мучичка Анастасія Вадимівна

*здобувачка 4 курсу факультету психології, політології та соціології
Національний університет «Одеська юридична академія»,*

ПРОФЕСІЙНО ВАЖЛИВІ УМІННЯ, ЯКІ ДЕТЕРМІНУЮТЬ ПРОФЕСІЙНУ УСПІШНІСТЬ ПСИХОЛОГА

Соціально-економічні умови сьогодення, що відбуваються у суспільстві, диктують нові вимоги до особистості сучасного фахівця психолога, робота якого потребує певної стресостійкості, емоційної регуляції, постійних оновлень компетенцій, самоорганізації професійної діяльності тощо [3]. У зв'язку з цим, до психолога висувається ряд нових соціально-етичних та професійних вимог, зокрема, до його значних професійних умінь на шляху до успішності. Проблемі становлення та розвитку професійних умінь присвячено безліч наукових досліджень та публікацій у галузі психології. На основі аналізу деяких наукових досліджень та робіт, до професійно важливих якостей психолога відносимо: емоційні, комунікативні, когнітивні, мотиваційні, практичні, рефлексивні, інноваційні [1, 2, 3].

Серед загальних особистісно-професійних якостей психолога виокремлено такі: – на психофізіологічному рівні – емоційна стійкість, витримка, спокій, здатність реально зважувати обстановку, стійкість до стресу, сильний тип нервової системи; – на інтелектуальному рівні – гуманістичний світогляд, логічність мислення, чітке уявлення про складність та суперечливість природи психіки та поведінки людини; творчість, проникливість, аналітичність та прогностичність; – на особистісному рівні – фасилитивність, стабільність, спрямованість на іншого, професійна мотивованість, активність, комунікабельність та великодушність до людей, люб'язність, тактовність та

дипломатичність у спілкуванні, підпорядкування своїх інтересів інтересам іншого та групи, моральність, сумлінність, відповідальність, сміливість у вирішенні практичних питань та ін.

На основі виділення шерегу компонентів особистісно-професійних якостей нами було проведено емпіричне дослідження з метою вивчення психологічних факторів, що впливають на успішність у психологів працівників державних та недержавних установ. Проводилось дослідження емоційного та комунікативного компонентів професійної діяльності психологів, оцінка емоційного інтелекту EQ. Результати дослідження свідчать про задовільний рівень розвитку показників професійно важливих компонентів професійної діяльності психологів у більшості психологів як державних установ, так і недержавних приватної практики. Проте існує група досліджуваних, які виявили низький рівень показників. Досить велика група із середніми показниками, які потребують удосконалення для успішної подальшої професійної діяльності та саморегуляції.

Отримані дані свідчать про необхідність удосконалення професійно важливих умінь, що детермінують професійну успішність психологів, особливої уваги психолого-педагогічних програм розвитку заслуговують психологи з низьким рівнем емоційного інтелекту та комунікативності. Можна зробити висновок, що емоційний інтелект не тотожний емоційній поведінці, надалі доречно розглядати мотиваційну, моральну, духовну складову становлення особистості.

Спираючись на отримані результати, можна зробити висновок, що первинна професійна успішність психологів-практиків проходить в освітній сфері, де їхня діяльність досить чітко алгоритмізована і спирається на відповідну систему підготовки у виші. Вихід на робоче місце та початок трудової діяльності зіштовхує психолога з необхідністю адаптуватися до роботи, комунікувати з колективом та адміністрацією закладу, причому в державних установах діє система регламентованих завдань, професійного зростання, заохочень тощо, а в недержавних установах чи приватній практиці психологу доводиться надавати

психологічну допомогу особам та групам, коли немає чіткого алгоритму дій, а є лише загальна мета.

Результати дослідження вказують на те, що успішність у професійній діяльності психологів залежить як від особистісно-психологічних характеристик, так і від соціально-психологічних факторів, підготовки у вузі, самоосвіти, додаткової підготовки, підтримки колег. Сприяють професійній успішності психологів достатній рівень емоційного інтелекту, комунікативність, висока самооцінка тощо. Однак об'єктивні труднощі можуть перешкоджати успішності психологів у професійній діяльності через специфіку організації трудового процесу у державних та недержавних установах. Ці висновки свідчать про необхідність подальшого вивчення та можливого втручання для вирішення таких проблем професійної успішності психолога.

Список використаних джерел

1. Данилова Т.М. Формування гуманістичної спрямованості особистості майбутнього практичного психолога: Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.07 / Інститут психології ім. Г.С.Костюка АПН України. Київ, 2004. 19 с.
2. Кокун О.М. Психофізіологічне забезпечення становлення фахівця у професіях типу «людина-людина»: зміст та програма досліджень. *Актуальні проблеми психології*. Т. V: Психофізіологія. Психологія праці. Експериментальна психологія. / За ред. С.Д. Максименка. Київ : «Інформаційно-аналітичне агентство», 2008. Вип. 8. С. 65 – 73.
3. Рєпнова Т. П. Емоційний інтелект у становленні професійно- особистісних компетенцій лідерів публічної служби: Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету “Психологія: реальність і перспективи”, випуск (№16), червень 2021. С. 173 — 179.

Ключові слова: професійна діяльність, професійно важливі уміння психолога, особистісні якості психолога, професійна успішність.

Keywords: professional activity, professionally important skills of a psychologist, personal qualities of a psychologist, professional success.

Роспорня Дар'я Сергіївна

здобувачка 4 курсу факультету психології, політології та соціології

Національний університет «Одеська юридична академія»

Науковий керівник: кандидат політичних наук, доцент Третьякова Т.М.

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ ДО КІБЕРСЕРЕДОВИЩА

Психологічні особливості адаптації особистості до кіберсередовища є надзвичайно актуальними у наш час і зростають у значущості в контексті швидкого розвитку цифрових технологій. Сучасний світ переживає глибоку цифрову трансформацію, де практично всі аспекти життя перетворюються або стають пов'язаними з кіберсередовищем. Від освіти і роботи до спілкування та розваг - всі ці сфери вимагають від нас адаптації до цифрового простору. Розуміння і розвиток психологічних особливостей адаптації до кіберсередовища є критично важливими для ефективного функціонування в сучасному цифровому світі.

Мета роботи є теоретичний огляд механізму адаптації особистості, зокрема пристосування поколінь молодшого та старшого віку до кіберсередовища.

Адаптація - це процес пристосування до нових умов або оточення. У психології та соціології цей термін часто використовується для опису реакцій людини на зміни в її житті, навколишньому середовищі або ситуації. Це може включати розвиток нових навичок, зміну уявлень або прийняття нових ролей. Адаптація є важливим процесом, оскільки дозволяє людині успішно функціонувати в нових умовах і досягати своїх цілей.